

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMÂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULEȘ MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

Andrei Rădulescu. — *Propunere pentru alegerea D-lui N. Titulescu ca membru al Academiei Române.*

Alex. Mandrea. — *Essai d'une théorie générale de Droits réels par Constantin Prodan.*

Jurisprudența română. — *Inalta Curte de Casație S.-U. Constituționalitatea legilor. — Recurs penal. — Contestații de prizonier. — Art. 422 c. p. și 103 din Constituție (Tauba Kisselman cu Ministerul Public).*

Inalta Curte de Casație S. III-a. — Forță majoră. — Cazuri asimilate prin convenția părților. — (Casa Autonomă a Monopolurilor cu Soc. Discom.)

Curtea de Apel din București S. III-a. — Contestații la urmărirea de venituri. — Plată prin compensație (Florin Marinescu-Firică cu Inginer N. Georgescu).

Jurisprudența Străină. — *Responsabilitate civilă. — Flagrant delict. — cu nota D lui D. Cotrutz.*

Bibliografie

Propunerea D-lui Andrei Rădulescu, Consilier la Casație, Membru al Academiei Române, pentru alegerea D-lui N. Titulescu ca membru activ al Academiei Române.

Domnilor Colegi,

În baza art. 3 din Statutele Academiei, din care rezultă că Secțiunea istorică cuprinde în cadrul ei și Științele sociale, unde intră — necontestat — și Dreptul, am onoare să vă propun ca în locul de Membru activ, vacant la această secțiune, să alegeți un jurist.

Printr-o astfel de alegere vom satisface, măcar în parte, dorința aproape unanimă de a lua în considerare în alegerile noastre — într-o proporție mai justă — diferitele forme de cultură și vom face și o operă de dreptate față de Drept, care — în acest chip — va putea avea în Academie încă un specialist, Membru activ.

În acest loc vacant vă propun să alegem pe D-l Nicolae Titulescu, Membru Onorar al Academiei noastre.

Personalitatea D-lui Titulescu este așa de cunoscută și așa de elogiios apreciată, atât în țară cât și în străinătate încât cred că nu este necesar să stăruiesc asupra valorii activității și lucrărilor sale.

D-sa este — fără discuție — un mare învățat și unul dintre cei mai distinși juriști ai noștri.

Încă din tinerețe, lucrarea sa „Essai sur une théorie générale des droits éventuels” l'a așezat între cercetătorii de seamă ai chestiunilor juridice.

De atunci a dezvoltat o activitate continuă și de mare importanță în acest domeniu. Profesor de Drept civil, conferențiar, publicist, a adus contribuții originale în specialitatea Dreptului.

Chemat de timpuriu la înalte demnități în Stat a lucrat intens în câmpul științelor sociale. Reformele sale financiare, expunerile de motive, susținerea lor, împreună cu feuritele sale manifestări, sunt dovezi prețioase despre concepțiile sale și despre valoarea lor din punct de vedere științific.

Cea mai însemnată activitate, însă, a desfășurat-o pe terenul Dreptului internațional, unde s'au ivit — după război — atâtea greutăți și probleme, de a căror cercetare și rezolvare numele său este strâns legat.

Situația înaltă — și foarte măgulitoare pentru noi — pe care a avut-o la Societatea Națiunilor, expunerile așa de profund documentate în chestiunea Optanților, apărarea noastră, cu o energie neîntrecută în lupta dată pe această chestiune și — în genere — strălucita sa activitate, dezvoltată în acea instituție precum și la atâtea conferințe internaționale, activitate constatată și în publicațiile oficiale, l-au consacrat — pe bună dreptate — ca unul din cei mai valoroși specialiști în Dreptul internațional.

Pentru marile sale merite a fost ales Membru în diferite instituții și organizații științifice din străinătate.

Pe lângă valoarea sa ca om de știință și activitatea-i rodnică în demeniul vieții internaționale, pe lângă participarea la mari acte istorice, trebuie să menționăm și pasiunea, cu care muncește pentru triumful ideii de pace și, în deosebi, pentru apărarea drepturilor sfinte ale neamului românesc.

Socotesc — dar — că Academia Română trebuie să-l onoreze, chemându-l în rândurile Membrilor ei activi.

Andrei Rădulescu

22 Mai 1935

Essai d'une théorie générale

des

Droits Réels

Constantin Prodan Docteur en droit.

Thèse du Doctorat 1909

Traité théorique et pratique

par

G. Baudry-Lacantinerie.

Supplément par Julien Bonnecase professeur à la faculté de Droit de Bordeaux. Tome cinquième. Pages 84-141

Ce înseamnă apropierea acestor două lucrări?

Una, o teză de doctorat în drept, al căreia autor D-l Const. Prodan, după 26 de ani, îndeplinește în erarhia magistraturei funcțiunea de Procuror la Curtea de Apel din București.

Cea de a doua, parte integrantă din „Traité théorique et pratique” par G. Baudry Lacantinerie în Volumul V, supplément par Julien Bonnecase se ocupă în peste 60 pagini, de concepția pe care o desvoltă D I Prodan, cu privire la subiectul ce tratează.

Firește, nu recenzierea lor, este în intențiunea noastră.

Prea târziu poate sub această formă, pentru o lucrare care încheie studii universitare.

Pretențios nepotrivit, și în definitiv departe de gândul nostru consacrarea unei recenzii Tratatului amintit.

Atunci ce îndemu dictează rândurile noastre?

Deșertăciunea de a ne vedea numele trecut printre autori? Desigur—nu.

Dar cu prilejul cercetării unei probleme juridice, în diferiți comentatori am descoperit în Vol. V § 50. sub titlul „Enoncé de la classification doctrinale des „droits réels en, droits réels matériels, droits réels „intellectuels, droits réels juridiques, droits réels généraux (renvoi de la discussion)—relevată teza de doctorat a D-lui Prodan asupra aceleiași materii, în termeni următorii: „L'un des exposés les plus complets qui aient été mis en avant dans notre ordre „d'idees se trouve consigné dans la thèse de doctorat, trop ignorée du public juridique de „C. Prodan. „Essai d'une théorie générale des droits réels 1909.

Și, această teză, de doctorat „trop-ignorée du public juridique”, în care autorul „distingue quatre catégories de droits réels: les droits réels matériels les droits intellectuels, les droits réels juridiques et les droits réels généraux.

„Nous prendrons ce cadre — pour base de notre „exposé descriptif; nous grefferons sur lui des développements, empruntés à d'autres auteurs qui „ne se sont préoccupés que de tel ou tel élément de „cette quadruple distinction“.

J. Bonnecase analizează cugetarea juridică cristalizată de d-l C. Prodan, în teza sa. Evidențiază esența ei și desface elementele componente.

Discută ideile emise în comparație cu ale altor autori, apărute în cursul timpului.

Teoria împărțită de d-l Const. Prodan, păstrează caracterul permanent al adevărului științific.

Cele 60 de pagini constituie cel mai prețios omagiu care se poate dedica unei activități științifice.

„Ignorée du public juridique”? Observația care, în genere oglindește mentalitatea vremurilor ce trăim.

Spiritele timide, neiubitoare de fanfara reclamei rămân ascunse în umbra necunoscutului.

Reflecția unui mare gânditor român, încadrează lapidar vicisitudinile epocii actuale: „Apa a trecut, pietrele au rămas și din piatră în piatră pășește adevărul, spre viitorul său nemărginit!”

Alexandru Șt. Mandrea

Consilier la Inalta Curte de Casație și Justiție

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNI-UNITE

Audiența dela 25 Mai 1935

Președinția D-lui D. Volanschi, prim președinte

Tauba Kisselman cu Ministerul Public

CONSTITUȚIONALITATEA LEGILOR. — RECURS PENAL. — CONSTITUIREA RECURENTULUI CA PRIZONIER.—DACĂ ACEASTĂ DISPOZIȚIE ESTE CONTRARĂ CONSTITUȚIEI.—ART. 103 DIN CONSTITUȚIE.—ART. 422 PR. PENALA.

Dispozițiunile art. 422 pr. penală, care prevăd că cei condamnați la o pedeapsă privativă de libertate, în materie corecțională sau polițienească, nu vor fi admiși a face recurs decât când vor fi în stare de închisoare sau liberați pe cauțiune, nu răpesc prin această condamnațiilor acolo prevăzuți, dreptul de a face recurs în contra deciziunilor condamnatore, ci reglementează numai exercițiul acestui drept, arătând ce condițiuni trebuie să îndeplinească recurentul, pentru a fi primit în cererea sa, ast-fel că prin această reglementare, dreptul în sine rămânând neatins, textul art. 422 pr. penală nu poate fi considerat că violează art. 103 din constituție.

No. 36. — Respins recursul făcut de Tauba Kisselman în contra decizi cu No. 938/935 a Curții de Apel din București S. III-a. În lipsa recurentei s'a ascultat D-l Procuror General C. Viforeanu, în concluziuni pentru respingerea recursului.

Curtea deliberând,

Asupra recursului special făcut de Tauba Kisselman în contra deciziunii No. 938 din 26 Noembrie 1934 a Curții de Apel din București S. III.

Văzând deciziunea atacată, din care se constată că judecătoria V. urbană București, condamnând pe Tauba Kisselman la 2 ani închisoare, pentru faptul de furt, aceasta a făcut apel și tribunalul Ilfov S. II c. c. prin sentința No. 3580/933 i-a redus pedeapsa la 7 Luni închisoare.

În contra acestei sentințe inculpata a declarat recurs înaintea Curții de Apel din București și cum nu a depus cauțiunea fixată de tribunal, pentru a se prezenta liberă în fața instanței de casare, Curtea de Apel S. III, prin deciziunea No. 938/1934, i-a respins ca inadmisibil recursul, întemeindu-se pe dispozițiunile art. 422 pr. penală.

Că Tauba Kisselman a invocat atât oral înaintea

instanței de casare, cât și prin recursul de față, neconstituționalitatea textului de lege sus menționat.

Văzând motivul de neconstituționalitate astfel formulat :

„Neconstituționalitatea art. 422 pr. pen.

„Art. 103 din Constituție prevede că dreptul de recurs este de ordin constituțional.

„Ca atare, el nu poate fi restrâns sau condiționat de îndeplinirea nici unei formalități.

„Pe de altă parte, art. 396 c. pen. prevede suspendarea de drept a executării hotărârilor penale atacate cu recurs.

„Devreme ce prin urmare, executarea hotărârii este suspendată prin faptul declarării recursului și deci arestarea — cu orice titlu — este interzisă până la judecarea recursului; devreme ce art. 422 pr. pen. condiționează valabilitatea facerii recursului de constituirea recurentului ca prizonier sau depunerea unei cauțiuni, este evident că această dispoziție de lege violează dispozițiunea art. 103 Constituție, deoarece constituie o restrângere a dreptului de recurs.

„Pentru aceste motive cerem trimiterea dosarului în fața Secțiunilor Unite ale Inaltei Curți de Casație, declararea textului art. 422 pr. pen. ca neconstituțional și casarea deciziei Curții de Apel S. III-a prin care ni s'a respins recursul ca inadmisibil, deoarece nu am fi îndeplinit dispozițiunile susziselului text de lege.

Având în vedere că prin acest motiv se susține că art. 422 pr. pen. violează art. 103 din Constituție deoarece prin condițiunea impusă recurentului de a se constitui prizonier sau a fi liberat pe cauțiune se aduce o restrângere dreptului de recurs.

Având în vedere că art. 422 pr. pen. prevede următoarele :

Cei condamnați chiar în materii corecționale sau polițienești, la o pedeapsă privativă de a lor libertate, nu vor fi admiși a face recurs pentru casațiune decât când vor fi în stare de închisoare sau liberați pe cauțiune.

Actul de închisoare sau de liberare pe chezașie va fi alăturat la recursul lor.

Considerând că art. 103 alin. ultim din Constituție prevăzând că recursul este de ordin constituțional, are de scop a opri ca prin legi ordinare să se ridice acest drept, găsit ca indispensabil pentru a asigura legalitatea hotărârilor judecătorești.

Că în ce privește însă exercițiul dreptului de recurs, el poate fi reglementat de legiuitorul ordinar după cum crede că reclamă interesul general al societății pe care o reprezintă.

Că art. 422 pr. pen. nu răpește condamnaților acolo prevăzuți, dreptul de a face recurs contra deciziunilor condamnatoare, ci reglementează numai exercițiul acestui drept, arătând ce condițiuni trebuie să deplinească recurentul pentru a fi primit în cererea sa.

Că prin această reglementare, dreptul în sine rămând neatins, textul de lege examinat nu violează art. 103 din Constituție și prin consecință, motivul de neconstituționalitate se respinge.

„Pentru aceste motive respinge.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența de la 15 Aprilie 1935

Președinția D-lui D. G. Lupu, președinte

Casa Autonomă a Monopolurilor cu Societatea Discom

FORȚĂ MAJORĂ. — ELEMENTELE SALE. — DACĂ PĂRȚILE POT PRIN CONTRACT SĂ CREEZE CAZURI ASIMILATE FORȚEI MAJORE. — APRECIEREA LOR. — ART. 1083 COD. CIVIL.

Dacă este de principiu că ceace caracterizează în drept forța majoră, sunt elementele sale de irezistibilitate, neprevăzut și neprevizibil, nu este mai puțin adevărat, că părțile contractante pot să creeze situațiuni asimilate cazurilor de forță majoră legală și care să aibă același efecte de a exonera pe debitor de obligațiunile luate, însă aceste cazuri de forță majoră contractuală, nu mai pot fi apreciate prin prisma condițiunilor atribuite de doctrină forței majore, ci numai prin ceace părțile au înțeles să încadreze în această noțiune precizată și limitată în mod convențional.

No. Respins motivul II și III și declarat divergența asupra motivului IV al recursului făcut de către Casa Autonomă a Monopolurilor în contra Sentaței Comisiunii de Arbitri din 8 Iunie 1933 în proces cu Societatea Discom.

Curtea deliberând,

Asupra recursului de față :

Având în vedere decizia Comisiunii de Arbitri pentru rezolvarea litigiului ivit între Casa Autonomă a Monopolurilor și Societatea „Discom” pronunțată în ziua de 8 Iunie 1933, prin care Comisiunea în majoritate hotărăște să se scutească Societatea Discom de orice penalitate, iar minoritatea fiind de părere să se aplice Societății Discom o penalitate redusă la suma de lei 40.000.000;

Că pentru a hotări astfel Comisiunea constată că între Casa Autonomă a Monopolurilor (C. A. M.) și Societățile grupate sub denumirea Discom, a intervenit un contract publicat în „Monitorul Oficial” din 26 Maiu 1931, prin care se condează Soc. Discom dreptul exclusiv de distribuire la debitanți, a produselor monopolizate pe care le indică art. 7 din menționatul contract;

Că această concesionare a distribuiri produselor monopolizate era justificată pe de o parte prin scăderea consumului acestor produse începând, din anul 1928, iar pe de altă parte, prin asigurarea unui minim de încasări necesar acoperirii cuponului împrumutului de stabilizare al cărui serviciu trecea asupra C. A. M-ului;

Că după primul an de activitate care a început la 1 Ianuarie 1932 și s'a încheiat la 31 Decembrie 1932 s'a constatat că vânzările la cantități, reprezintă o diferență în plus de 2,56% față de anul precedent, iar ca valoare de 3,09% în minus și față de anul de bază 1930, o diferență de 9,77% la cantități în minus și de 16,02% în minus ca valoare;

Că întrucât potrivit art. 11 din contract și art. 15 din regulament Societatea Discom era obligată să realizeze în cursul primului an 1932 un minim de vânzare

egal cu cifra realizată în cursul anului 1930 și cum Societatea Discom nu își îndeplinise obligațiunea luată, C. A. M. a cerut să i se aplice penalitatea prevăzută de art. 38 din regulament, potrivit căruia Soc. Discom ar avea de plătit o penalitate care ar reprezenta în- doitul remizei sale de 11.95%, adică 23,90% sau în lei o penalitate de 214.513.134,48 lei.

Că intrucât Societatea Discom susținea că nu trebuie să fie obligată la plata nici unei penalități, diferendul dintre părți a dus la încheierea unui act de compromis autentificat de Tribunalul Ilfov Secția de Notariat sub No. 4663/933 prin care se supune judecării Comisiunii de Arbitrii chestiunea de a se ști dacă față de scăderea cifrei vânzărilor produselor C. A. M. încredințate Societății Discom pe anul 1932, față de cifra vânzărilor anului 1930, era cazul să se aplice Societății Discom în întregime sau reduse, penalitățile prevăzute în contract și regulament după cum susține C. A. M. și în caz de reducerea penalității, care era această penalitate, sau după cum susține Societatea Discom să fie scutită de orice penalitate;

Că pentru a conchide că Societatea Discom trebuie scutită de orice penalitate, Comisiunea constată că scăderea vânzărilor produselor monopolului pe anul 1932 se datorește unor cauze prevăzute în mod expres prin art. 15 al. III din regulament, care a determinat precis împrejurările ce constituiesc forța majoră — și anume inundații mari ce au avut loc în lunile Maiu și Iunie 1932 precum și criza generală economică și financiară, care a avut ca efect o scădere a consumației;

Că pentru a ajunge la concluziunea existenței unei crize generale, economice și financiare care să fi avut de urmare o restrângere a consumației și în anul 1932, Comisiunea s'a bazat pe o serie de date deduse din expunerea de motive a proiectului de buget pe anul 1932—1933 și a raportului Auboin pe acelaș an, expuse în modul cel mai amănunțit de Comisiune în considerentele sentinței sale;

Că stabilind existența acestor două cazuri de forță majoră contractuală ca având de efect restrângerea consumației și a produselor C. A. M.-ulul, Comisiunea în majoritate a fost de părere, că, expresiunea „a se reduce” din aliniatul I al art. 15 însemnează scutirea Societății Discom de orice penalitate, spre deosebire de părerea minorității care a opinat că prin acel cuvânt trebuie să se înțeleagă numai o scădere parțială de penalitate;

În contra acestei sentințe Casa Autonomă a Monopolurilor a făcut recursul de față;

Văzând motivul II de casare în cuprinderea următoare:

„Rea interpretare și aplicare a art. II contract; art. 15 și 38 din regulament; denaturarea contractului, „exces de putere, lipsă de bază legală, omisiune esențială.

„Comisiunea de arbitri, în majoritate, deși constată că Societatea Discom nu a realizat în anul 1932 cifra de bază a anului 1930, totuși găsește că aceste societăți nu pot fi obligate la plata sumei prevăzută

„de art. 11 din contract combinat cu art. 38 din regulament (anexa A), de oarece societatea s'ar găsi „în cazul de forță majoră prevăzut de art. 15 din regulament și anume: în primul rând inundațiile cari „au avut loc în primăvara anului 1932 și în al doilea „rând criza economică și financiară care s'a accentuat în 1932.”

„Comisiunea pentru a ajunge la aceste concluziuni „comite o rea interpretare și aplicare a art. 15 și 38 „din regulament denaturând contractul și comițând un „vădit exces de putere și dând o hotărâre fără bază „legală și făcând o omisiune esențială. Într'adevăr:

„Discom a invocat ca forță majoră inundațiunile mari „din lunile Maiu și Iunie 1932 și Comisiunea pretinde „că C. A. M. nu ar fi combătut această afirmațiune, „ceea ce ar duce la concluziunea că s'ar fi recunoscut „acest fapt, iar în al doilea rând Comisiunea afirmă „că este în deobște cunoscut că în cursul anului 1932 „au fost mari inundațiuni în diversele regiuni ale țării, „care au avut ca urmare o criză a circulației.”

„Ori C.A.M. a combătut faptul că ar fi existat inun- „dațiuni mari ca nefiind dovedit și a arătat că chiar „din actele invocate de Discom ar rezulta că inun- „dațiunile au fost cu totul neînsemnate și pe regiunile „limitate (jud. Sălaj, Turda, Orhei și Tutova) și că ele „nu depășesc împrejurările obișnuite din orice an; că „pretinsa forță majoră nu a fost dovedită și trebuiau „cerute probe în acest sens, că în tot cazul ele nu „aveau nici caracterul de generalitate nici de durată „care să dea caracterul forței majore prevăzută de „art. 15 alin. 3 regulament (v. pag. 9 concluziuni „C.A.M.) Pe de altă parte afirmarea Comisiunii de „arbitrii „că ar fi fost deobște cunoscute inundațiile fără să se arate mijloacele de probă legală din care „deduce această afirmare constituie un vădit exces.

„Pe lângă aceasta și chiar dacă s'ar fi dovedit ne- „îndoelnic că ar fi existat inundațiuni, ele trebuiau să „aibe generalitate și durabilitate, care să aibe de con- „secință restrângerea consumației.”

„Ori Comisiunea, denaturând textul art. 15, socotește „că cuvintele „care ar avea de consecință restrân- „gerea consumației”, s'ar referi numai la cazul „crizei economice și financiare, ceea ce este cu totul „inexact.

„Judecând astfel, comisiunea denaturează textul iar „și precis al art. 15 și consideră că o inundație chiar „parțială neînsemnată ca durată, adică care se pro- „duce obișnuit într'o parte a țării și în orice an, este „un fapt de forță majoră, chiar dacă nu ar avea de „consecință restrângerea consumației ceea ce ar fi ab- „surd, căci în toate cazurile prevăzute de art. 15, ce- „ea ce ar interesa era numai constrângerea consuma- „țiunii, iar acest articol ar deveni inaplicabil după „considerentele deciziunii.

„b). Comisiunea în al doilea rând găsește că socie- „tatea Discom s'ar găsi în cazul de forță majoră pre- „văzut de art. 15 al. 3 din regulament și anume: „criza generală economică și financiară care ar avea „de urmare o restrângere a consumației” și deduce „această criză din considerațiunile generale asupra

„bugetului Statului și a economiei generale (expunerea „de motive. buget 1932-1932, raport Auboin ; valoarea comerțului exterior după raport B.N.R.)

„Ori, în cazul de forță majoră prevăzut de art. 15 al 3 părțile s’au gândit să raporteze criza financiară și economică exclusiv la scăderea de consumațiune care nu este întotdeauna în raport direct cu viața comercială a țării, nevoile de consumațiune menținându-se și pe timp de criză generală, ceiace tocmai face criza mai supărătoare.

„Considerațiunile deduse deci de Comisiune din încasarile bugetare și comerțul exterior (Vămi etc.) nu puteau fi luate în considerațiune la art. 15 al. 3 deoarece acestea fiind prevăzute ca un caz special în art. 15 al. 8 și chiar în acest caz nu se poate invoca decât pentru spor iar nu pentru cifra de bază 1930. Deciziunea nu poate considera că societatea Discom se găsește în cazul de forță majoră al crizei prevăzut de art 15 al. 3 regulament, cu atât mai mult cu cât în 1932, constata un spor de consumațiune de 278.859 kgr. tutun față de anul 1931 — ceiace constituie o vădită contradicție și face hotărâre lipsită de bază legată. Judecând astfel Comisiunea a interpretat și aplicat greșit art. 11 din contract și art. 15 al. 3 și 8 din regulament ; A denaturat contractul comițând un exces și a motivat hotărârea pe considerente contradictorii, lipsind-o astfel de bază legală”.

Având în vedere că prin acest motiv recurenta susține că prin sentința dată de Comisiunea de arbitri a făcut o rea interpretare și aplicare a art. 11 din contract, a art. 15 și 38 din regulament ; că s’a denaturat contractul s’a comis exces de putere și omisiune esențială pronunțându-se o sentință lipsită de bază legală ;

Recurenta arată că soluțiunea Comisiunii de arbitri se bazează pe existența cazului de forță majoră prevăzut de al. III art. 15 din regulament constatând inundații mari și criză generală economică și financiară care a dus la scăderea consumației în cursul anului 1932 ;

Că greșit pretinde Comisiunea de arbitrii, arată recurenta, că C.A.M. nu ar fi combătut existența inundațiilor mari în cursul anului 1932, arătând că a susținut contrariul în fața Comisiunii și că chiar din actele prezentate de Discom rezultă că este vorba de niște inundații imparțiale ; că în orice caz aceste inundații ar fi trebuit să aibe efect o restrângere a consumației, deoarece potrivit art. 15 al. 3 din regulament, toate cazurile de forță majoră, acolo enumerate, trebuie să aibe drept consecință scăderea consumației și nu numai criza economică și financiară cum greșit crede Comisiunea ;

Că în ceea ce privește existența unei crize generale și economice și financiare, care ar fi avut de urmare o restrângere a consumației, recurenta susține că Comisiunea nu putea deduce această stare din încasarile bugetare și comerțul exterior, deoarece, acestea, erau prevăzute de art. 15 al. 8 din regulament și nu operau decât pentru spor și că în cazul art. 15 al. 3

părțile au înțeles să raporteze criza financiară și economică exclusiv la scăderea de consumațiune care nu este totdeauna în raport direct cu viața economică a țării ;

Considerând că potrivit art. 15 al. 3 din regulamentul pentru serviciul de distribuirea produselor monopolizate în baza căruia a intervenit contractul de concesiune dintre C.A.M. și Discom, inundațiunile mari și criza economică și financiară cari ar avea ca urmare o restrângere a consumației, sunt considerate de părțile contractate drept cazuri de forță majoră de natură să reducă pentru anul când aceste evenimente ar surveni, penalitatea prevăzută de art. 38 din același regulament ;

Considerând că în ceea ce privește chestiunea de a se ști dacă criza economică și financiară — care constituie al doilea caz de forță majoră reținut de Comisiune — a avut de efect sau nu o restrângere a consumației, instanța de fond motivează pe larg bazate pe date oficiale, care sunt dovezile din care rezultă că criza a avut de efect o scădere catastrofală a veniturului național și ca urmare firească o restrângere enormă a consumației în toate direcțiile ; că instanța de fond a fost suverană ca din complexul de probe administrate în ambele sensuri de cele două părți litigante, să le rețină fără nici o denaturare numai pe acelea cari i-au format convingerea, nici o restricțiune cu privire la natura probelor sau domeniul din care ele urmează a fi culese nerezultând din textul convențiunii sau regulamentului ;

Că Comisiunea de arbitri în argumentarea sa merge mai departe și cercetând felul în care ambele părți contractante și-au executat obligațiile, ajunge la concluzia că nici una din părți nu i se poate imputa vre o culpă, deducându-se de aici pe cale de consecință că neatingerea consumației în anul 1932 a cifrei din 1930 este datorită exclusiv marelui crize economice, care a avut ca efect restrângerea enormă a consumației în toate direcțiile și deci și în privința articolelor furnizate de C. A. M. ;

Că această argumentare a Comisiunii de arbitri bazată pe criza economică și consecințele ei, formând un temei suficient a deciziunii sale, Curtea constată că este inutil a se mai discuta și celălalt motiv bazat pe inundațiile ce ar fi avut loc în lunile Maiu și Iunie 1932 ;

Că astfel fiind, întregul motiv de casare este nefondat și urmează a fi respins ;

Văzând motivul III de recurs în cuprinderea următoare :

„Omisiune esențială.

„In subsidiar C. A. M. a invocat că chiar dacă s’ar aprecia că a existat criza prevăzută de art. 15 din regulament, această criză economică și financiară era cunoscută în momentul contractării în Iulie 1931 de Societatea Discom și că tocmai ea motivează în parte contractul pentru C. A. M. care voia cu toate acestea să-și asigure un minimum de vânzare și eventual o majorare atât prin organizarea distribuției cât și prin acordarea vânzarilor pe credit dela dis-

„tributor la debitanți. Deciziunea constată că criza „a existat în 1931, începând dela 1929 și era chiar „foarte accentuantă în momentul contractării și că deci era cunoscută de Discom. Ori, este de principiu „că nu este forță majoră un fapt prevăzut în timpul „căreia se încheie contractul și deciziunea omite să „se pronunțe asupra acestui mijloc care ar fi schimbat „în totul soluția procesului.”

Având în vedere că prin acest motiv Casa Auto-nomă a Monopolurilor susține că Comisiunea de arbitri a săvârșit o omisiune esențială, prin aceia că deși a susținut în fața acestei instanțe că chiar dacă s'ar admite că a existat criza prevăzută de art. 15 din regulament, această criză era cunoscută în momentul contractării și ca atare era la cunoștința Societății Discom;

Că deși este de principiu că nu poate constitui caz de forță majoră un fapt prevăzut în momentul contractării și deși însăși Comisiunea constată existența acestei crize, totuși omite să se pronunțe dacă în asemenea condițiuni această criză putea constitui un caz de forță majoră;

Considerând că dacă este de principiu, că ceea ce caracterizează în drept forța majoră, sunt elementele sale de irezistibilitate, neprevăzut și neprevedibil, nu este mai puțin adevărat, că părțile contractante pot să creadă situațiuni asimilate cazurilor de forță majoră legală și care să aibă aceleași efecte de a exonera pe debitor de obligațiunile luate,

Că aceste cazuri de forță majoră contractuale, ce capătă numai prin voința părților o atare calificare juridică, numai pot fi apreciate, atunci când se cercetează chestiunea de a ști dacă există sau nu asemenea caz, sub prisma condițiilor pe cari o doctrină constantă le atribuie forței majore, ci, în asemenea cazuri, forța majoră trebuie apreciată prin ceea ce părțile au înțeles să încadreze în această noțiune precizată și limitată în mod convențional;

Că în asemenea condițiuni nu se poate susține că omisiunea săvârșită de Comisiunea de arbitri ar fi o omisiune esențială, astfel că și acest motiv de casare urmează a fi respins ca nefondat;

În ceea ce privește rezolvarea motivului IV de recurs asupra chestiunii de a se ști dacă prin clauza prevăzând reducerea de penalitate în cazurile de existență a forței majore conținuută în alin. III al art. 15 din regulament urmează a se înțelege și o reducere totală sau numai o reducere parțială a acestei penalități, ivindu-se divergență în sânul Inaltei Curți, acest motiv de casare urmează a se soluționa la un termen ce se va fixa ulterior și pentru când Inalta Curte urmează a se complecta conform art. 15 din legea sa organică:

Pentru aceste motive respinge,

CURTEA DE APPEL DIN BUCUREȘTI S. III a

Audiența de la 3 Iunie 1935

Președinția D-lui Aurel Bogdan, Președinte

Florian Marinescu-Firică cu Inginer N. Georgescu

COTESTAȚII ASUPRA EXECUTĂRII SILITE. — URMĂRIRE GENERALĂ DE VENITURI. — STRĂNGEREA CREANȚEI CARE SE EXECUTĂ PRIN COMPENSAȚIE LEGALĂ. — COMPETINȚA INSTANȚEI CARE A ÎNCUVIINȚAT ACEASTĂ URMĂRIRE. — ART. 400 ȘI 477-491 PR. CIVILĂ.

Datornicul care se vede executat printr'o urmărire generală de venituri, poate veni pe calea contestației înaintea instanței care a încuviințat sechestrarea veniturilor bunului său nemiscător și să opună stingerea prin compensație legală a titlului care a servit de bază la încuviințarea acestei urmăririi, de oarece stingerea creanței prin compensație legală, nu pune cu nimic în discuție înțelesul sau întinderea titlului executoriu, pentru ca să trebuiască ca contestația să fie adresată la instanța de la care el emană, ci instanța care execută, are să hotărască, dacă urmărirea mai poate avea loc, față de faptul că acel titlu a fost achitat.

No. 249. — Respins ca nefondat apelul făcut de Florian Marinescu-Firică împotriva sentinței cu No. 402/934 a Tribunalului Notariat Ilfov în proces cu Inginer N. Georgescu.

Curtea,

Asupra apelului de față, făcut de către Florian Marinescu-Firică, domiciliat în București, Strada Suvenir Nr. 9, prin petiția înregistrată Nr. 8107/934, împotriva sentinței Tribunalului Ilfov Secția Notariat Nr. 492 din 9 Iunie 1934, prin care s'a admis contestația făcută de Nicolae Georgescu și s'a invalidat urmărirea de venituri generale, încuviințată de către acel Tribunal, după cererea creditorului Florian Marinescu-Firică asupra imobilului din București, Strada Aquila Nr. 39, proprietatea contestatorului Nicolaie Georgescu.

Având în vedere actele dela dosar, susținerile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că înaintea primei instanțe, contestatorul Nicolae Georgescu, astăzi intimat, a susținut contestația sa care i-a fost admisă, pe temeiul compensației legale, care a operat între creanța creditorului urmăritor Florian Marinescu-Firică în contra sa și creanța pe care dânsul a dobândit-o prin cesiune în contra creditorului urmăritor.

Având în vedere că apelantul Florian Marinescu-Firică, intimat în contestație, la prima instanță, a obiectat că tribunalul nu are competența să judece contestația făcută de către Nicolaie Georgescu, întrucât ea ar fi o contestație la titlul ce se execută care emană dela Curtea de Apel din București S. I-a și anume o contestație privind aplicarea dispozitivului iar nu o contestație privind formele urmăririi ca să poată fi competentă instanța de executare.

Având în vedere că Tribunalul a înlăturat această excepție și a trecut la examinarea în fond a contestației, motivând că față de dispozițiunile art. 477—

491 din proc. civilă, care reglementează materia urmării de venituri, rezultă că această urmărire este o procedură de sine stătătoare, și ca atare ea nu poate fi desființată decât tot de instanța care a ordonat-o, ceiace implică pe deplin competența sa de a judeca și contestația tinzând la desființarea urmăririi pe baza plății creanței prin compensație legală.

Considerând că potrivit art. 400 pr. civ., regula generală este că toate contestațiunile cu privire la urmărire, se îndreaptă la instanța care execută hotărârea și numai contestațiile prin cari se pune în discuție înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului hotărârii ce se execută, se îndreaptă la instanța care a încuviințat titlul.

Considerând că atunci când debitorul care se vede urmărit, a achitat creanța ce se execută contra sa, el poate împiedica această urmărire, adresându-se pe calea contestației la chiar instanța care a făcut executarea, deoarece faptul, că prin contestație se invoacă achitarea titlului de creanță, nu aduce în discuție nici înțelesul, nici întinderea nici aplicarea lui pentru a determina competența instanței care l-a încuviințat, ci pune în discuție numai urmărirea, asupra căreia instanța care execută, urmează să hotărâască dacă mai poate avea loc, față de faptul că acel titlu a fost achitat.

Că tot astfel atunci când creanța ce se execută a fost stinsă printr'o compensație legală, care nu este decât o îndoită și reciprocă plată, debitorul urmărit urmează să se adreseze pe cale de contestație tot la instanța de care se vede executat, stingerea creanței prin compensație legală, nepunând cu nimic în discuție înțelesul sau întinderea titlului executoriu, pentru ca să trebuiască a se adresa la instanța dela care el emană.

Că prin urmare, datornicul care se vede executat printr'o urmărire generală de venituri, poate veni pe calea contestației înaintea instanței care a încuviințat sechestrarea veniturilor bunului său nemișcator și să opună stingerea prin compensație legală a titlului care a servit de bază la încuviințarea acestei urmăriri.

Că deci în speță, bine și cu competență Tribunalul de Notariat, care a înființat urmărirea de venituri la cererea apelantului de astăzi, creditorul Florian Marinescu-Firică, a luat în considerație compensația legală invocată de debitorul Nicolae Georgescu și constatând stinsă creanța pe baza căreia a fost înființată această urmărire, a dispns invalidarea ei.

Având în vedere că înaintea primei instanțe, intimatul în contestație Florian Marinescu-Firică, a mai obiectat că actul de cesiune de care se prevalează contestatorul ar fi simulat, în care scop a cerut a dovedi cu martori cunoștința ce ar fi avut-o contestatorul de fictivitatea creanței și fraudă ce s'ar fi comis în contra sa.

Având în vedere că Tribunalul a respins această obiecțiune cum și proba cu martori ca neconcludentă.

Având în vedere că în fața Curții cu privire la această obiecțiune, s'au pus de părți aceleași concluziuni ca și la prima instanță.

Având în vedere că examinând motivele din sentința apelată pe cari Tribunalul se întemeiază pentru a respinge această obiecțiune, ridicată de Florian Marinescu-Firică, cum și proba cu martori pe care a cerut-o, Curtea le găsește întemeiate și le însușește în totul.

Că deasemenea Curtea însușește, găsiindu le juste și întemeiate și motivele pe baza cărora prima instanță respinge retractul litigios, oferit de intimatul în contestație Florian Marinescu-Firică.

Că astfel fiind, pentru toate motivele de mai sus și cele din sentința apelată, Curtea urmează să respingă ca nefondat apelul făcut de Florian Marinescu-Firică.

Apreciind asupra cheltuelilor de judecată solicitate de intimatul inginer Georgescu, le fixează la suma de 1000 lei.

Pentru aceste motive respinge.

Semnați: *A. Bogdan, S. Rădulescu, Coman Ne-goescu.*

JURISPRUDENȚA STRAINA

RESPONSABILITATE CIVILA. — Comitent. Prepus. Abuzul funcțiunilor. Prepus socotit a fi lucrat n comptul comitentului. Responsabilitatea comitentului. Funcționar de bancă.

Comitenții sunt responsabili nu numai de dauna cauzată de către prepușii lor în exercițiul normal și regulat al funcțiunilor lor, dar încă și de aceea care rezultă din abuzul acestor funcțiuni.

Ei nu pot înceta de a fi responsabili față de terți de actele îndeplinite de prepuși lor în afară de funcțiunile lor decât dacă acești terți au știut că prepușii lucrau pe propria lor socoteală.

O bancă este prin urmare responsabilă de acțiunile directorului uneia din agențiile sale și de prejudiciul care a rezultat pentru unul din clienții săi dacă aceștia au tratat cu acest director fără a ști că el lucrează în comptul său personal.

C. APPEL DOUAI 14 janvier 1932 *Gazette du Palais* 9 mars 1932 *Récueil des Sommaires de la Jur. Française* 1932 No. 5 Mai pag. 485).

NOTA. — Chestiunea responsabilității se rezolvă în aceste raporturi făcându-se o deosebire între terțiul de bună credință și acel de rea credință: dacă terțiul ignora abuzul funcțiunilor, comitentul este responsabil, dacă din contră terțiul cunoștea abuzul funcțiunilor, responsabilitatea comitentului este exclusă.

Cazul tipic este acela al proprietarului de automobil care este civil responsabil de accidentul cauzat prin faptul mecanicului pus de el la conducerea acestei mașini, în ipoteza când acest mecanic deși a primit dela stăpânul său ordinul de a o conduce la garaj, s'a servit de ea spre a face o plimbare de distracție, la întoarcerea cauza accidentul s'a produs. (*Cass. crim.* 23 mars 1907. *Dalloz P.* 1908, 1.351).

Regula aceasta trebuie părăsită când prepusul a fost privit de către victima actului prejudiciabil ca lucrând nu pe seama comitentului său dar pe comptul

său propri. A se vedea pentru această ipoteză: *Cass. crim.* 18 juillet 1930. *Dalloz Hébd.* 1930 493; *Trib. civ. Pas de Calais* 9 juillet 1930. *Dalloz Hébd.* 1930 pag. 519 spre a nu cita decât jurisprudența cea mai recentă.

D Cotrutz

FLAGRANT DELICT.—Cercetare întreruptă. Arestare a doua zi după delict. Existență.

Procedura flagrantului delict poate fi urmată contra unui inculpat deși el n'a fost arestat decât a doua zi de când a comis faptele delictuos, dacă dela perpetuarea sa, cercetarea autorului său a fost urmată fără întrerupere până la arestare.

(**CASS. CRIM.** 22 janvier 1932, *Dalloz Hébd* 1931 104, *Récueil des Sommaires de la Jur. Française* 1932 Mai No. 5 pag. 466).

OBSERVAȚIE.—Din art. 1 și 2 a legii franceze din 1 Mai 1863, care a reglementat în Franța materia flagrantului delict, se deduce că arestarea trebuie să aibă loc în ziua însăși a delictului sau a doua zi tot timpul, acest interval echivalând cu timpul *vecin* cu delictul socotit ca flagrant. În adevăr art. 2 din această lege arătând că în lipsă de audient în aceeași zi procurorul e dator să facă a se cita inculpatul pentru a doua zi și cum pentru judecată este rezervată toată această zi, neîndoios că și mandatul de arestare poate fi emis a doua zi cu condiție desigur ca cercetarea să fi urmată fără întrerupere. La noi din dispozițiunile art. 2 și 3 din Legea flagrantelor delictu delimitate dela 10 Aprilie 1913, aceeași soluție se impune. A se vedea articolul lui *Laborde*: Pendant combien du temps le flagrant delict autorise-t-il l'arrestation par mesure de police? (*Révue Pénitentiaire* 1908 pag. 930). D. Dongoroz se exprimă astfel: „...chiar dacă interogatoriul n'a fost luat imediat, ci mai târziu sau chiar a doua zi, chiar dacă inculpatul n'a fost trimis în aceeași zi sau a doua zi în judecată și chiar dacă instanța sezizată nu a pus termen de judecată decât peste două, trei zile, procedura nu va fi lovită de nulitate” (*Tanoviceanu, Dongoroz, Tratat de Drept și Proc. Penală* vol. IV No. 344).

D. Cotrutz

BIBLIOGRAFIE

Inregistrăm broșura *D-lui Emil Miculescu*, Președinte onorar la Inalta Curte de Casație — *Technique de la Cour de Cassation roumaine pour l'examen de l'inconstitutionnalité, des lois* — extrasă din *Recueil d'études sur les sources du droit* en l'honneur de *François Géný*.

Atât pentru cuprinsul de claritate remarcabilă. — Cât și pentru pasiunea de știință ce animează personalitatea juristului.

Pilde — cari recunoscute — sunt menite să promoveze emulațiunea între acei devotați științei juridice.

M.

* * *

Inregistrăm de asemenea, apariția în broșură, publicată de Biblioteca Ateneului Român, a discursului

de recepție ținut în seara de 2 Decembrie 1934, de distinsul nostru colaborator *Constantin Prodan*, procuror la Curtea de Apel din București, tratând despre *Ateneul Român și menirea lui în cultura românească*, cu răspunsul d-lui *G. Adamescu*, vicepreședintele Ateneului Român.

* * *

A apărut :

POSESIUNEA

și

Apărarea posesiunii

Tratare documentată a posesiunii. — Principiile doctrinei și aplicațiunea lor

de

Dr. Ioan Boroș

avocat

Profesor suplinitor la Academia de Drept din Oradea

Oradea : Tipografia „Kosmos” — Prețul 100 lei.

A apărut :

„Justiția și Educația Minorilor”

de **C. Nesselrode** judecător-consilier

la tribunalul Caraș.

Lucrarea cuprinde :

Introducere în dreptul familiar-tutelar, ocrotirea, salvarea și educarea minorilor.

Indrumări pentru aplicarea spiritului legilor : despre tutelă și curatelă, — și despre instanța minorilor,

Ordonanța No. 129.000/1902 Min. de Interne, privitoare la administrarea chestiunilor tutelare pentru comune și plăși.

Rolul social și atribuțiunile d-lor : judecători tutelari și judecători ai minorilor delicvenți, — avocați, — preoți, — învățători și profesori, — primari și notari comunali, — Primpretori de plăși. — prefecți de județe.

Legea și regulamentul O. E. T. R.

Costul unui exemp. lei 100.

De vânzare la autor și la principalele librării.

COLECȚIA LEGILOR ROMÂNIEI Sub îngrijirea d-lui Prof. Universitar G. ALEXIANU

A apărut :

Legea și regul. asupra contract. de muncă	Lei 30
Legea și regulament. Persoanelor Juridice	„ 30
Legea contabilității publice	„ 30
Statutul și regulamentul Funcționarilor Publici adnotat cu jurisprudență la zi	„ 50
Legea pentru contenciosul administrativ cu modificările ulterioare, lucrările preparatorii și jurisprudențe la zi	„ 75
Legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice la zi	„ 75
Legea asupra cambiei și biletului la ordin cu instrucțiunile minist. de justiție	„ 20
Legea pentru reglementarea contractului de consignație cu expunere de motive	„ 10
Legea g-rală de pens. adnotată cu jurisp.	„ 80
Legea accel. judec. cu toată jurisp. la zi	„ 30
Legea sanit. și de ocrotire din 13 Aprilie 1033 cu toate modificările la zi	„ 75
Legea asupra impozitului pe lux și cifra de afaceri cu modific. din 1 Apr. 1935	„ 40

De vânzare la toate librăriile. — Editura „ALCALAY”